

Vertrouwen in land- en tuinbouw stijgt na dip van 2022

De Vlaamse land- en tuinbouwers zien de toekomst rooskleuriger in dan een jaar geleden, toen de energie- en grondstofkosten piekten. Dat blijkt uit de Vlaamse landbouwconjunctuurindex die halfjaarlijks wordt gepubliceerd door het Departement Landbouw en Visserij op basis van een enquête onder 500 boeren. De index kent een toename van 65 naar 82 in een jaar tijd. Ondanks de betere vooruitzichten voor boeren en tuinders zijn er wel talloze belemmeringen. Vooral overheidsbeperkingen worden door veehouders als problematisch ervaren, terwijl varkenshouders aanvullende financiële problemen noemen. Ook siertelers hebben te kampen met financiële problemen en zorgen over de afzet.

🕒 13 APRIL 2023 – LAATST BIJGEWERKT OM 13 APRIL 2023 15:21

Lees meer over:

[economie](#)

[landbouw algemeen](#)

[energie](#)

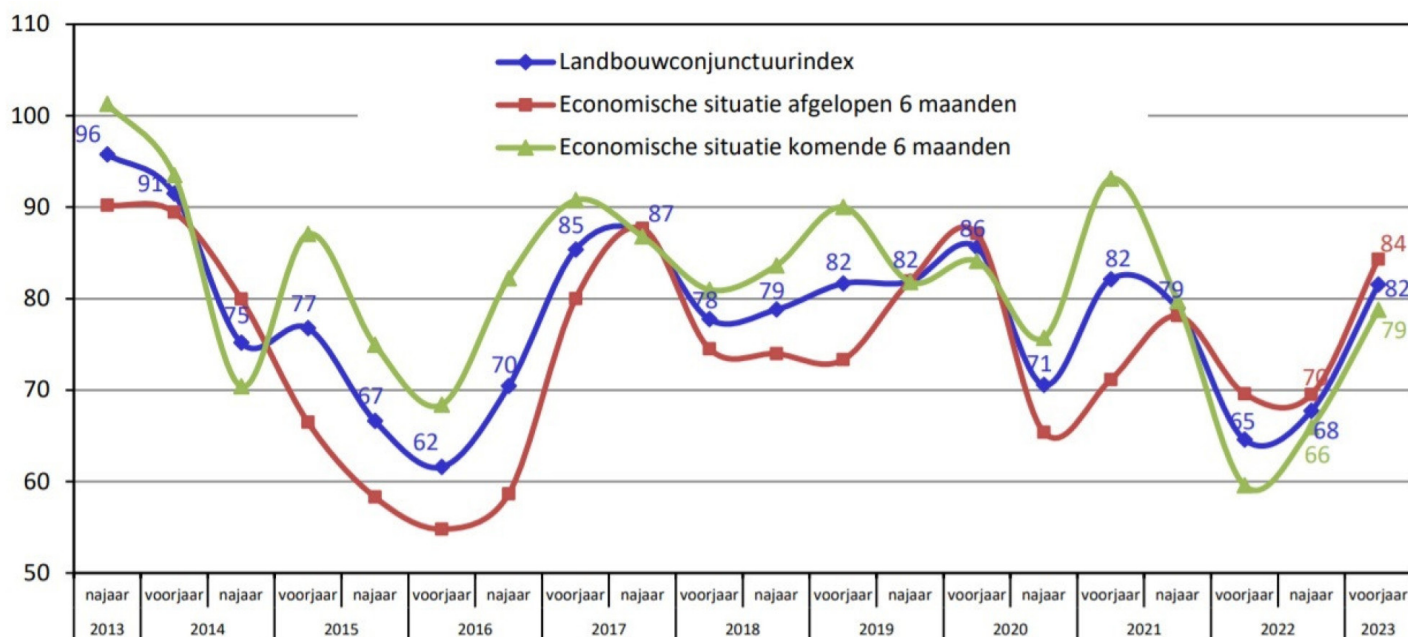
[prijsvorming](#)

De Vlaamse landbouwconjunctuurindex geeft het gevoel van de landbouwers weer: hoe beschouwen ze de afgelopen periode en wat verwachten ze van de toekomstige periode? De index kan gaan van 0 (alle landbouwers zeer negatief) tot 200 (alle landbouwers zeer positief). Bij een waarde van 100 zijn er evenveel negatieve als positieve antwoorden. De cijfers van de meest recente index zijn gestoeld op de resultaten van een enquête onder 500 landbouwers uit het Landbouwmonitoringsnetwerk (LMN) in maart.

Vorig jaar bereikte de landbouwconjunctuurindex zijn laagste punt sinds 2016. Door de geëxplodeerde energiekosten en de daaraan gelinkte inputkosten bedroeg de index in het voorjaar 65 punten, om vervolgens licht te stijgen tot 68 punten in het najaar. Nadat de voorbije maanden de energie- en ook andere inputkosten daalden, steeg het ondernemersvertrouwen duidelijk.

De tevredenheid over de afgelopen zes maanden steeg licht van 70 naar 84, terwijl ook de komende zes maanden beter worden ingeschat met een stijging van 66 naar 79. Het gewogen gemiddelde van beide cijfers legt de landbouwconjunctuurindex op 82 punten. Behalve een normalisering van de kosten zou ook de weersverwachtingen volgens het Departement van Landbouw de betere score kunnen verklaren. “Wellicht hopen telers ook op een betere zomer dan de warme en droge zomer van 2022.

Bron: Departement Landbouw en Visserij

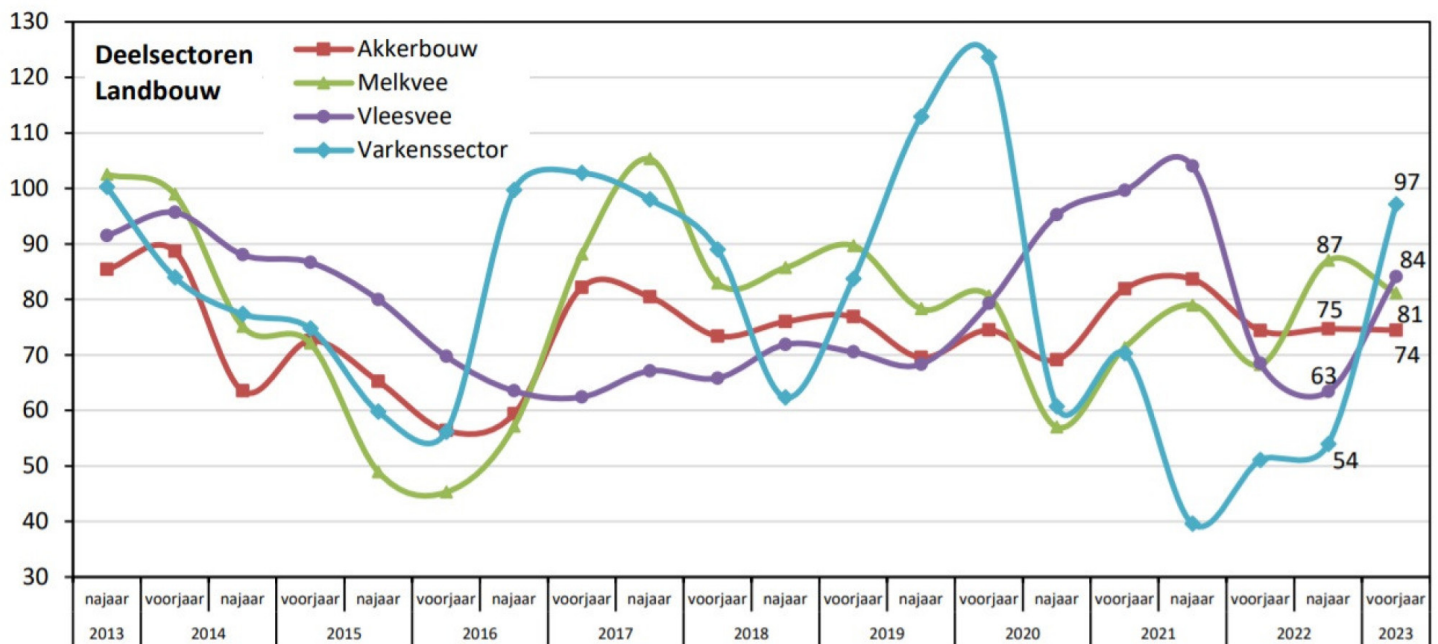
Evolutie van de Vlaamse landbouwconjunctuurindex, 2013-2023 Foto: Departement Landbouw en Visserij

Varkenshouderij kijkt weer omhoog

Een opvallende stijger is de varkenssector die, na drie jaar van crisis, opnieuw een heropleving kent. De varkensprijzen vertonen momenteel een sterk stijgende trend. De index voor de varkenssector stijgt van 54 naar 97. Het is al sinds de voorjaarsenquête 2020 dat de sector nog zo'n hoog niveau haalde. De voorbije zes maanden werden beter ingeschat met een stijging van 26 naar 64, maar vooral het komende half jaar zien de varkensboeren met vertrouwen tegemoet: daar stijgt de index naar 131, het hoogste getal sinds het begin van de enquête in 2007. Van de ondervraagde varkenshouders denkt 44 procent dat de prijs gelijk zal blijven, 41 procent verwacht een lichte prijsstijging en 6 procent zelfs een sterke prijsstijging.

De melkveesector kent in tegenstelling tot de andere sectoren een neergaande index en landt op 81. Vooral de dalende melkprijzen vanaf het einde van 2022 kunnen als verklaring aangevoerd worden. 61 procent van de respondenten denkt dat de prijs licht zal verder dalen, waarbij men zich vooral baseert op de mening van experts die stellen dat de boter- en kaasprijzen de bodem bereikt hebben. Toch zijn niet alle melkveehouders er gerust op: 30 procent van de respondenten verwacht een sterke prijsdaling de komende periode.

Wat betreft de vleesveehouders: de index in deze sector stijgt van 63 naar 84. De voorbije zes maanden werden iets beter ingeschat met een stijging van 65 naar 78, maar vooral het komende half jaar wordt positiever ingeschat met een stijging van 62 naar 90. Ondanks de hoge prijzen voor runderkarkassen kampen de rundveehouders ook met hoge voeder- en energieprijzen. Het feit dat de rundveehouders de komende periode positiever inschatten, heeft dan ook te maken met de gunstige ontwikkeling aan de kostenzijde. De graan-, kunstmest- en energieprijzen zijn aan het dalen en drukken de kostprijs.

Evolutie van de Vlaamse conjunctuurindex voor de vier landbouwsectoren, 2013-2023 Foto: Departement Landbouw en Visserij

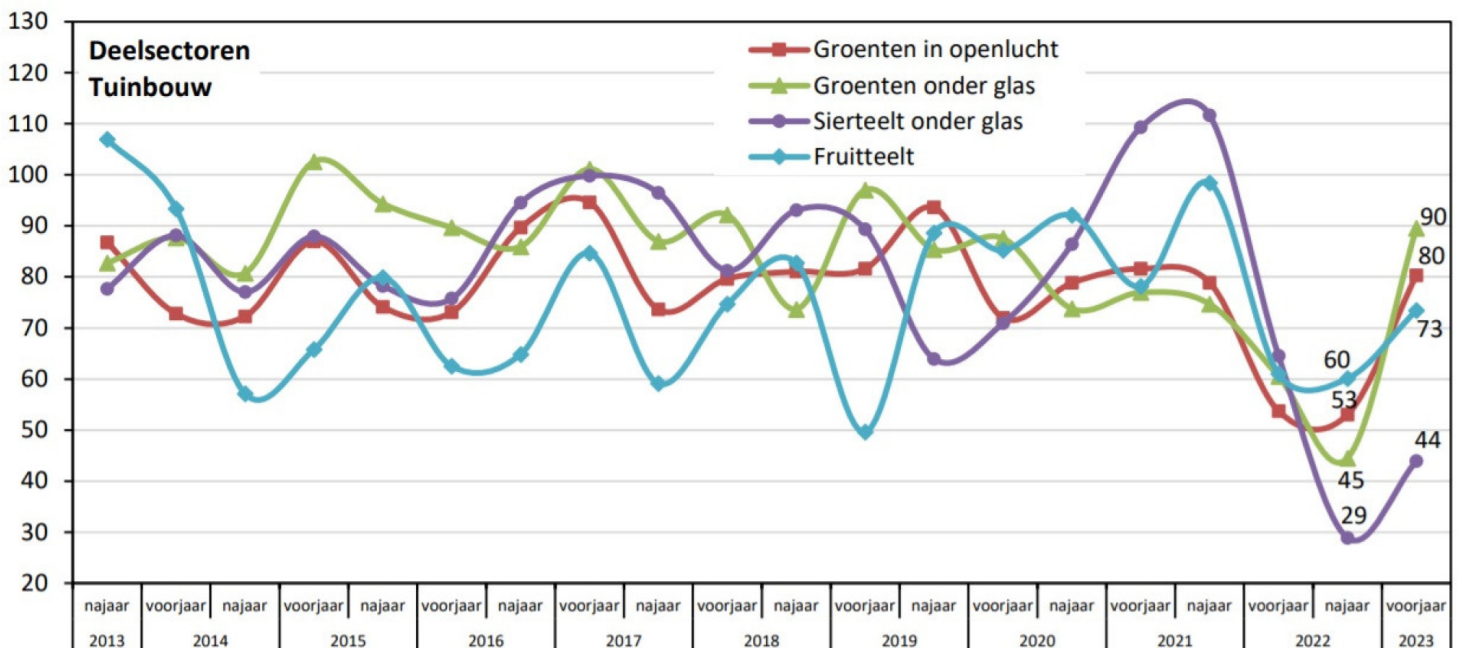
De index voor akkerbouw blijft op constant niveau. Zowel de index van de afgelopen zes maanden (van 86 naar 85) als de index voor de toekomstige zes maanden (63 naar 64) bleef nagenoeg gelijk waarmee de sector op een gemiddelde uitkomt van 75. De aardappelsector blijft enerzijds voortdrijven op een stijgende wereldvraag naar verwerkte aardappelproducten, anderzijds vielen de opbrengsten tegen. Een beperkt aanbod en lage voorraden zorgen voor hoge prijzen voor de aardappelen die verkocht worden op de vrije markt. Ook de contractprijzen stijgen.

De prijzen voor granen zijn de laatste jaren sterk beïnvloed door de geopolitieke situatie in Rusland en Oekraïne. De graanprijzen bevinden zich echter al een tijdje in dalende lijn. Dat geldt niet voor de bieten. De Europese en Belgische suikerprijzen volgen de wereldwijde stijgende trend. Er is een stijgende vraag en een dalend aanbod.

Tuinbouw open lucht en onder glas

Alle tuinbouwsectoren kennen een stijging van de index. De grootste stijging wordt opgetekend voor de sector groenten onder glas. Na het laagterecord van de najaarsbevraging 2022, toen de torenhoge energieprijzen als een donkere wolk boven de sector hingen, stijgt de index van groenten onder glas sterk van 45 naar 90. Veel belichte telers hebben geen winterteelt gedraaid en zien hun eerste (onbelichte) producten op de markt komen.

Ook de tegenvallende oogsten in Zuid-Europa, die zorgen voor schaarste op de markt en opportuniteiten voor de telers, hebben een positieve impact op het telerssentiment. Vanaf het begin van dit jaar worden er hoge (record)prijzen genoteerd voor onder meer tomaten, komkommers, paprika en sla. Deze piekprijzen zijn, in de meeste gevallen, sinds midden maart 2023 gezakt naar prijzen in lijn met het vijfjaarlijks gemiddelde.

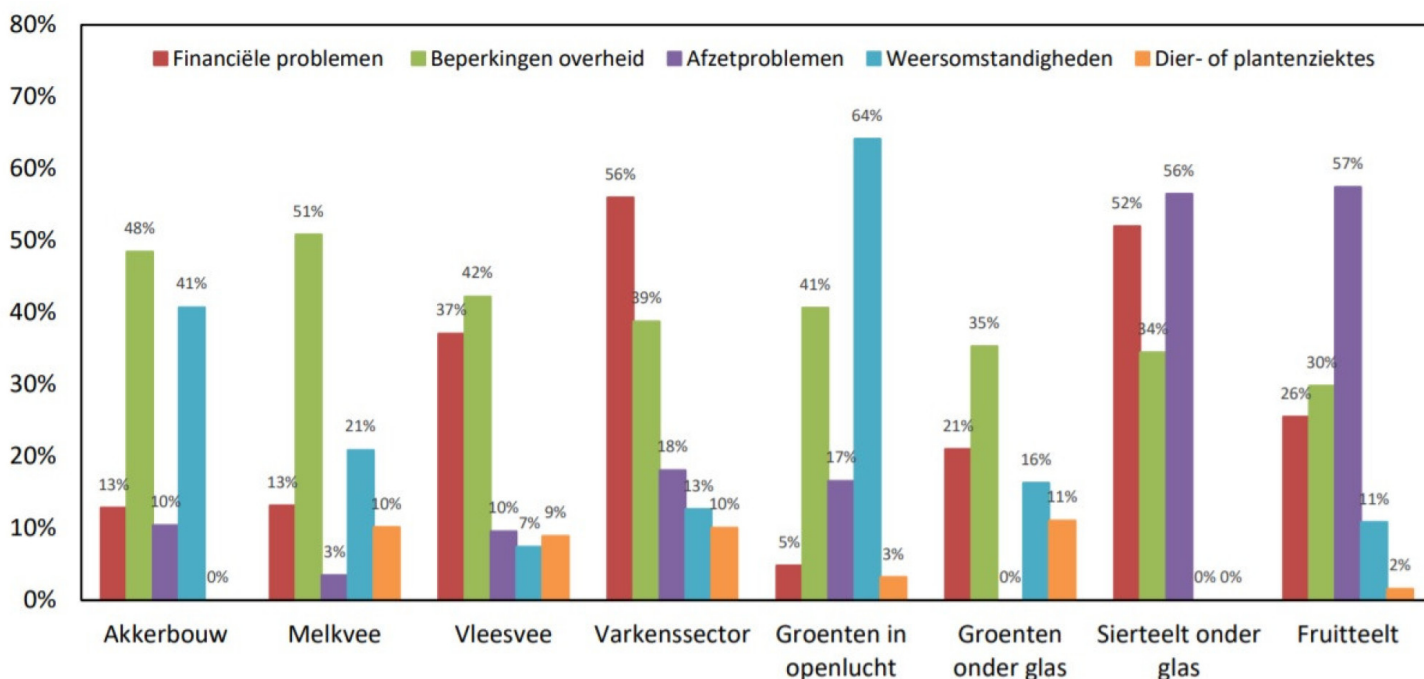
De conjunctuurindex van groenten in open lucht (met als voornaamste bestemming de versmarkt, inclusief witloofforcerie) stijgt van 53 naar 80. De tevredenheid over de voorbije zes maanden is gestegen naar 74 en ook de toekomstperspectieven stijgen van 54 naar 87. De voorbije maanden zag de sector hoge prijzen door een beperkte aanvoer van een groot aantal groenten. Dit was te wijten aan de droge en warme zomer. Het nieuwe seizoen zal door het koude en natte weer met enkele weken vertraging starten.

Als we kijken naar de prijsvorming zien we dat meeste groenten opnieuw hogere prijzen noteren. Voor bijvoorbeeld prei zien we dat na een ondermaatse prijsvorming sinds 2021, de prijzen sinds de zomer 2022 opnieuw zijn gestegen. Ook voor witloof zijn de prijzen hersteld en liggen ze bijna dubbel zo hoog als in dezelfde periode in 2022. Door de droogte was er deze zomer een tekort aan witloofwortelen, waardoor er sprake is van een beperkt aanbod. Het volume versmarkt via veilingen, lag in januari 2023 een vijfde lager dan dezelfde maand vorig jaar

Verstoorde marktwerking door oorlog en inflatie

De sierteelt onder glas lijkt nog niet van de energiekater bekomen. De index voor deze sector stijgt na het dieptepunt van de vorige bevraging wel van 29 naar 44. Maar dat is nog steeds de op één na laagste score sinds het begin van de enquêtes. Ook hier hebben de torenhoge energieprijzen tot gevolg dat serrebedrijven hun teelten koud legden of productie terugschroefden. Momenteel ligt de gasprijs nog steeds driemaal zo hoog als voor de Russische invasie in Oekraïne. Bovendien is er de vrees dat de consument door de oplopende inflatie minder sierteeltproducten zal aankopen, en dan is er nog de toegenomen invoer vanuit Zuid-Europa. De combinatie van deze factoren brengt veel onzekerheid in deze sector teweeg.

In de fruitteelt is eveneens sprake van marktverstoring sinds de Oekraïne-oorlog. Doordat de Russische markt op slot ging en Pools fruit op de West-Europese markt belandde, was er sprake van een overaanbod en slechte prijsvorming, vooral in de appelteelt. De perenprijzen zitten sinds de jaarwisseling lichtjes in de lift, maar ook hier zijn de telers er niet gerust op. Dit alles resulteert in een conjunctuurindex voor fruitteelt van 73 punten, hoger dan bij de vorige meting (60) maar nog steeds laag.

Verdeling belemmeringen onder Vlaamse land- en tuinbouwers, voorjaar 2023 Foto: Departement Landbouw en Visserij

Belemmeringen en rechtsonzekerheid

Alhoewel de conjunctuurindex plust en veel sectoren de dip van vorig jaar te boven lijken, blijkt de land- en tuinbouw wel degelijk te maken te hebben met problemen. Met een gemiddelde waarde van 82 (onder de 100) zijn land- en tuinbouwbedrijven overwegend meer negatief dan positief. Dit komt echter ook terug bij alle voorgaande edities van de barometer die sinds 2013 wordt gemeten. Alleen in het najaar van 2013 noteerde de barometer met 96 een gevoelig hoger gemiddelde.

Zoals gebruikelijk in de voorjaarsenquête daalt het aantal land- en tuinbouwers die de afgelopen zes maanden belemmeringen hebben ondervonden. Deze verbetering is voornamelijk te danken aan gunstigere weersomstandigheden. Toch heeft meer dan 80 procent van de varkenshouders, siertelers, akkerbouwers en telers van groenten in openlucht één of meerdere belemmeringen gemeld. Beperkingen vanuit overheidswege staan met 47 procent op het één na hoogste punt sinds het begin van de enquêtes in 2007. Vooral melkveehouders, akkerbouwers en vleesveehouders klagen daarover. “Hier speelt ongetwijfeld het stikstofdossier een belangrijke rol, en de onzekerheid die ermee gepaard gaat in de toekomstige ontwikkeling van individuele bedrijven. Ook de beoordeling van het nieuwe Gemeenschappelijke Landbouwbeleid 2023-2027 liet lange tijd op zich wachten en werd pas in maart goedgekeurd door de Vlaamse regering”, verklaart het Departement van Landbouw.

Voorts valt op dat meer dan de helft van de ondervraagde varkenshouders en siertelers melding maakte van financiële problemen. Zo meldt 56 procent van de varkenshouders en 52 procent van de siertelers financiële problemen, hetgeen volgens het Departement van Landbouw vooral verklaard kan

worden door de gestegen input kosten van de voorbije periode.

Raadpleeg het volledige rapport online.

Bron: Eigen berichtgeving

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35

1000 Brussel

Belgium

Contact

T • 0473 59 41 39

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

© 2024 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra